

شورای عالی حوزه‌های علمیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره مصوبه: ۱۷۰۲

شماره جلسه: ۱۰۰ (دوره هشتم)

تاریخ جلسه:

۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ ثبت:

۱۴۰۱/۱۰/۱۱

مصطفی شورای عالی حوزه‌های علمیه

آین نامه حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی

مقدمه

به استناد مصوبه ۱۵۹۵ شورای عالی حوزه‌های علمیه و در راستای ضابطه‌مند نمودن حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های و نظام اسلامی «آین نامه حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه و نظام» به شرح ذیل تدوین گردید.

ماده ۱) اهداف

۱. توسعه و تقویت پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۲. حمایت از پژوهشگران فعال در عرصه پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۳. کمک به حل مسائل اساسی حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی بر اساس اولویت‌ها و گسترش مرزهای دانش در این زمینه؛
۴. کمک به توانمندسازی پژوهشگران حوزوی برای انجام تحقیقات در زمینه حل مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۵. عرضه تولیدات پژوهشی ناظر بر حل مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی و نتایج آنها به جامعه هدف و پیگیری‌های لازم جهت بکارگیری آنها؛
۶. ارتقاء سطح کمی و کیفی پژوهش‌های حوزوی در زمینه حل مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی.

ماده ۲) سیاست‌ها

۱. اهتمام جدی بر تحقق اندیشه‌ها و رهنمودهای مقام معظم رهبری دام ظله العالی و بهره‌مندی از منابع و فرمایش‌های مراجع عظام تقليد مد ظلمه؛
۲. توجه به اسناد بالادستی حوزه‌های علمیه به ویژه نظام جامع پژوهش؛
۳. اهتمام بر اولویت بندی پژوهش‌ها در عرصه‌ها و موضوعات متناسب با نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۴. اهتمام به حفظ استقلال و شفافیت حوزه‌های علمیه؛
۵. تأکید بر توزیع عادلانه حمایت‌های پژوهشی بین پژوهشگران شایسته در این زمینه؛
۶. پرهیز از موازی کاری و همپوشانی حمایت‌ها و تلاش در جهت ساماندهی حمایت‌های پژوهشی؛
۷. گسترش و تنوع بخشی حمایت‌ها به انواع پژوهش‌ها اعم از «بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای»؛

۱. **پژوهش بنیادی:** پژوهش بنیادی پژوهشی است که با هدف گسترش مرزهای دانش و دسترسی به اصول ریشه‌ای پدیده‌ها و حقایق قابل کشف، انجام می‌شود.
پژوهش توسعه‌ای: پژوهش توسعه‌ای پژوهشی است که با هدف ترویج نتایج پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و به منظور استفاده از نتایج آن در تولید محصولات، ابزارها، ایجاد فرایندها و روش‌های جدید و یا بهبود آنها انجام می‌شود.

۲. **پژوهش کاربردی:** پژوهش کاربردی پژوهشی است که با هدف تولید دانش کاربردی، یا حل یک مسئله با کاربردی خاص و یا ارائه راه حل عملی برای یک نظریه علمی انجام می‌پذیرد.

شورای عالی حوزه‌های علمیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره مصوبه: ۱۷۰۴

شماره جلسه: ۱۰۰ (دوره هشتم)

تاریخ جلسه:

۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ ثبت:

۱۴۰۱/۱۰/۱۱

مصطفویه شورای عالی حوزه‌های علمیه

۸. تأکید بر بهبود معیارها و روزآمدسازی روش‌های حمایت و پرهیز از نگرش‌های سلیقه‌ای و غیر حرفه‌ای؛
۹. توجه به فعالیت‌های گروهی، جمعی و همافزا و بهره‌مندی از پژوهشگران برتر؛
۱۰. تأکید بر حفظ و تقویت منهج اجتهادی و سنت‌های اصیل پژوهشی حوزه‌ی، در عین توجه به فناوری‌ها، روش‌ها و ابزارهای جدید و متناسب با پژوهش‌های دینی؛
۱۱. تأکید بر تعامل هوشمندانه با مؤسسات پژوهشی به منظور سوق آنها به سمت پاسخگویی به مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۱۲. تأکید بر حمایت از پژوهش‌های بدون متولی و حامی خاص در مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۱۳. اولویت دهی به حمایت از پژوهش‌های اعلام نیاز شده از سوی حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی.

ماده ۳) به منظور انجام وظایف مصرح در ماده ۴ این آین نامه در چارچوب سیاست‌های مصوب ابلاغی، شورایی تحت عنوان «شورای سیاست‌گذاری حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی» - که جهت اختصار در این آین نامه «شورای سیاست‌گذاری» نامیده می‌شود، با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد:

۱. مدیر حوزه‌های علمیه (رئيس)؛
۲. دو نفر از اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای عالی؛
۳. مسئول دبیرخانه شورای عالی حوزه‌های علمیه؛
۴. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه (دبیر)؛
۵. مدیر مرکز مطالعات راهبردی حوزه و روحانیت؛
۶. ۲ نفر از پژوهشگران برتر و ممتاز حوزه‌های علمیه.

تبصره ۱: اعضای موضوع بند ۶ با پیشنهاد مدیر حوزه‌های علمیه و تأیید شورای عالی، به مدت ۳ سال انتخاب می‌گردند.

تبصره ۲: به تشخیص رئیس شورای سیاست‌گذاری یا اکثریت اعضای آن، حضور اشخاص دیگر متناسب با موضوع جلسه بدون حق رأی، در جلسات بلامانع است.

تبصره ۳: دبیرخانه شورای سیاست‌گذاری در معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه مستقر می‌باشد.

تبصره ۴: شورای سیاست‌گذاری برای بررسی‌های کارشناسی در موضوعات مرتبط با وظایف خود، شورایی تحت عنوان شورای معین را تشکیل می‌دهد؛ ترکیب اعضاء، شرح وظایف و اختیارات شورای معین، به تصویب شورای سیاست‌گذاری خواهد رسید.

شورای عالی حوزه‌های علمیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره مصوبه: ۱۷۰۴

شماره جلسه: ۱۰۰ (دوره هشتم)

تاریخ جلسه:

۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ ثبت:

۱۴۰۱/۱۰/۱۱

مصطفی شورای عالی حوزه‌های علمیه

تبصره ۵: زمان، نحوه اداره جلسات شورای سیاست‌گذاری، چگونگی تصمیم‌گیری در مورد موضوعات مطروحه و وظایف دیرخانه، براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت پژوهش تهیه و به تأیید شورای سیاست‌گذاری می‌رسد.

ماده ۴) وظایف و اختیارات شورای سیاست‌گذاری عبارتند از:

۱. تعیین سیاست‌های پژوهش در عرصه مسائل حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۲. تعیین سیاست‌های اجرایی در زمینه تعامل با سایر نهادها و سازمان‌های پژوهشی همسو؛
۳. تصویب دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مورد نیاز حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی؛
۴. تصویب طرح‌های (اجمالی) علمی - پژوهشی؛
۵. تصویب معیارها و شاخص‌های اولویت‌های پژوهشی؛
۶. تعیین اولویت‌های پژوهشی سالانه مورد نیاز؛
۷. تصویب تعداد گروه‌های علمی و تنوع گرایش‌ها؛
۸. تأیید اعضای پیشنهادی گروه‌های علمی و رؤسای آنها؛
۹. تعیین ناظر علمی به صورت فردی و شورایی برای بررسی و تأیید صلاحیت محتوا و نشر پژوهش‌هایی که به اسم حوزه‌های علمیه منتشر می‌شود؛
۱۰. نظارت بر اجرای برنامه‌های مصوب پژوهشی؛
۱۱. نظارت بر عملکرد گروه‌های علمی؛
۱۲. تعیین میزان، نوع و مراحل حمایت از طرح‌های پژوهشی.

تبصره ۵: برخی از وظایف فوق الذکر با تصویب شورای سیاست‌گذاری قابل تفویض به شورای معین موضوع تبصره ۴ ماده

۳ این آین نامه می‌باشد؛ مصوبات شورای معین باید به اطلاع شورای سیاست‌گذاری برسد.

ماده ۵) به منظور انجام وظایف مصرح در ماده ۶ این آین نامه، گروه‌هایی تحت عنوان «گروه‌های علمی» در حوزه‌های پژوهشی مختلف، با حضور حداقل ۵ نفر و حداقل ۷ نفر از شخصیت‌های علمی و پژوهشی مرتبط با هر حوزه پژوهشی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱: اعضای گروه‌های علمی با پیشنهاد معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و تأیید شورای سیاست‌گذاری انتخاب می‌گردند.

مختاری

شورای عالی حوزه‌های علمیه

سُلَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ

شماره مصوبه: ۱۷۰۲

شماره جلسه: ۱۰۵ (دوره هشتم)

تاریخ جلسه:

۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ ثبت:

۱۴۰۱/۱۰/۱۱

مصطفی شورای عالی حوزه‌های علمیه

تبصره ۲: زمان، نحوه اداره جلسات گروه‌های علمی، چگونگی تصمیم‌گیری در مورد موضوعات مطروحه، براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط معاونت پژوهش تهیه و به تأیید شورای سیاست‌گذاری می‌رسد.

تبصره ۳: گروه‌های علمی می‌توانند به منظور انجام وظایف مقرر، حسب موضوع، از کارشناسان ذی‌ربط، بهره‌گیری نماید.

ماده ۶) وظایف گروه‌های علمی عبارت است از:

- ۱) احراز صلاحیت علمی پژوهشگران مورد حمایت براساس ملاک‌ها و شاخص‌های مصوب ابلاغ شده؛
- ۲) ارزیابی، نظارت و تأیید طرح‌ها و فعالیت‌های پژوهشی؛
- ۳) بررسی تطبیق عنوانین و طرح‌های پژوهشی با اولویت‌های پژوهشی هر عرصه؛
- ۴) تعیین شاخص‌ها و معیارهای پژوهشی مورد نیاز؛
- ۵) پیشنهاد اولویت‌های پژوهشی مورد نیاز به شورای سیاست‌گذاری؛
- ۶) بررسی طرح‌های اجمالي و تفصیلی طرح‌های پژوهشی و اصله از مراکز پژوهشی و پژوهشگران آزاد و ارائه طرح‌های اجمالي به شورای سیاست‌گذاری جهت تأیید؛
- ۷) بررسی و ارزیابی کتاب‌ها و پایاننامه‌های قابل انتشار؛

ماده ۷) مصوبات گروه‌های علمی حسب مورد باید به تأیید شورای معین موضوع تبصره ۴ ماده ۳ و شورای ناظر علمی موضوع بند ۹ ماده ۴ این آینه نامه برسد؛ فرآیند کاری گروه‌های علمی در این خصوص توسط معاونت پژوهش تدوین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸) مصوباتی که مستلزم توسعه ساختار و منابع انسانی بوده و یا موجب ایجاد بار مالی باشد، باید به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمیه برسد.

ماده ۹) معاونت منابع انسانی و پشتیبانی حوزه‌های علمیه و دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی موظف‌اند برای انجام وظایف مقرر در این آینه نامه نسبت به اختصاص پست سازمانی و نیرو از بین کارمندان موجود مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه اقدامات لازم را انجام دهند.

شورای عالی حوزه‌های علمیه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره مصوبه: ۱۷۰۲

شماره جلسه: ۱۰۰ (دوره هشتم)

تاریخ جلسه: ۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ ثبت: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

مصطفویه شورای عالی حوزه‌های علمیه

تبصره: معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه می‌تواند از محل اعتبارات حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز حوزه‌های علمیه و نظام اسلامی، نسبت به تأمین زیرساخت‌های مربوطه لازم و جذب و بکارگیری نیروی برنامه‌ای موقت با لحاظ ضوابط و مقررات ابلاغی معاونت منابع انسانی و پشتیبانی اقدام نماید؛ تعداد نیروهای موضوع این تبصره با پیشنهاد مشترک معاونت پژوهش و دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و تأیید مدیر حوزه‌های علمیه خواهد بود.

ماده ۱۰) این آیین‌نامه با یک مقدمه، ۱۰ ماده و ۱۰ تبصره در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۲ به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء خواهد بود.

سید هاشم حسینی بوشهری

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه